T095 ATĐ 7 (34) Luận A Tỳ Đàm Tỳ Bà Sa Q32-Kiền Độ Sử-Một Hành

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA
QUYEÅN 32
Chöông 2: KIEÀN-ÑOÄ SÖÛ

Phaåm 2: MOÄT HAØNH, Phaàn 2

Thaân kieán goàm nhieáp bao nhieâu söû? Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Goàm thaâu phaùp, goàm nhieáp phaùp ngöôøi khaùc, khoâng goàm nhieáp phaùp cuûa mình. Nhö Tyø-baø Xaø-baø-ñeà (Luaän sö Phaân Bieät) döïa vaøo kinh giaû danh cuûa Phaät. Vöøa döïa vaøo phaùp ngoân ngöõ cuûa theá tuïc ñeå noùi laø goàm nhieáp phaùp, goàm nhieáp phaùp ngöôøi khaùc, khoâng goàm nhieáp phaùp cuûa mình. Choã thuyeát giaûng kinh giaû danh laø sao? Nhö Phaät noùi: "Ví nhö chieác ñaáu vung thoï nhaän vung con, laøm choã döïa cho vung con, vì ñaáu vung vöôït hôn, neân goàm nhieáp caùc vung con". Luaän sö kia noùi raèng: "Caùi ñaáu vung khaùc vôùi vung con maø goàm nhieáp chieác vung con". Cho neân bieát goàm nhieáp phaùp, goàm nhieáp phaùp cuûa ngöôøi khaùc, khoâng goàm nhieáp phaùp cuûa mình. Kinh khaùc cuõng noùi: Naêm caên naày tueä laø vöôït hôn, laø thuoäc veà tueä. Tueä khaùc vôùi boán caên. Cho neân bieát goàm nhieáp phaùp ngöôøi khaùc. Kinh khaùc cuõng noùi: Nhö Phaät hoûi cö só Ha-ñöùc-ca: oâng laøm sao goàm nhieáp quyeán thuoäc? Vì sao oâng laïi bieát mình goàm nhieáp quyeán thuoäc? Cö só ñaùp: Baïch Theá toân! boán nhieáp phaùp maø Ñöùc Theá toân noùi: laø Boá thí, eâm aùi, lôïi ích, ñoàng söï. Vì boán phaùp naày goàm nhieáp quyeán thuoäc neân cuõng bieát mình goàm nhieáp quyeán thuoäc. Cö só kia noùi raèng: Cö só, quyeán thuoäc vaø phaùp goàm nhieáp, moãi thöù ñeàu khaùc nhau maø coù theå goàm nhieáp nhau. Cho neân bieát goàm nhieáp phaùp ngöôøi khaùc, khoâng goàm nhieáp phaùp cuûa mình. Kinh khaùc laïi noùi: Chaùnh kieán, chaùnh phöông tieän, chaùnh giaùc laø

thuoäc veà thaân tueä. Chaùnh tueä, chaùnh ñònh laø thuoäc veà thaân ñònh. Luaän sö kia noùi raèng: Chaùnh kieán laø tueä, thuoäc veà thaân tueä, chaùnh ñònh thuoäc veà thaân ñònh, coù theå nhö theá. Chaùnh giaùc, chaùnh phöông tieän chaúng phaûi taùnh tueä, chaùnh nieäm chaúng phaûi taùnh ñònh. Chaùnh giaùc, chaùnh phöông

tieän thuoäc veà thaân tueä, chaùnh nieäm thuoäc veà thaân ñònh. Vì cho neân bieát phaùp goàm nhieáp laø goàm nhieáp phaùp cuûa ngöôøi khaùc. Phaùp ngoân ngöõ cuûa theá tuïc: Theá tuïc cuõng noùi raèng: Cöûa goàm nhieáp then cöûa, chæ goàm nhieáp aùo, daây tô goàm nhieáp boù cuûi. Ngöôøi taïi gia cuõng noùi raèng: Ta coù theå goàm nhieáp nhaø, tieàn cuûa, taøi saûn, voi, ngöïa, toâi tôù cuûa mình. Ngöôøi xuaát gia cuõng noùi raèng: Ta goàm nhieáp y, baùt vaø goàm nhieáp vaät maø Sa-moân caàn duøng. Nhöõng vò aáy duøng giaû danh nhö theá, goïi laø kinh noùi. Vaø vì phaùp thuoäc veà ngoân ngöõ cuûa theá tuïc, neân bieát phaùp goàm nhieáp laø goàm nhieáp ngöôøi khaùc, khoâng goàm nhieáp phaùp cuûa mình. Cuõng noùi phaùp goàm nhieáp laø goàm nhieáp töï theå. Neáu phaûi goàm nhieáp phaùp, thì chæ goàm nhieáp ngöôøi khaùc, khoâng goàm nhieáp töï theå, töùc laø theå cuûa moät phaùp ñoàng vôùi theå cuûa taát caû phaùp cuõng sinh, moät phaùp dieät, thì taát caû phaùp cuõng dieät. Laïi coù loãi laø phaùp, bò döùt tröø cuûa kieán khoå, thì goàm nhieáp phaùp bò döùt cuûa tu ñaïo. Phaùp, bò döùt tröø cuûa kieán khoå neáu döùt boû thì phaùp, bò döùt tröø cuûa tu ñaïo cuõng neân döùt. Neáu vaäy thì ñoái trò söï sinh sau khoâng coù taùc duïng. Vì muoán khoâng coù loãi nhö theá, neân noùi goàm nhieáp phaùp laø goàm nhieáp veà töï taùnh, khoâng goàm nhieáp phaùp khaùc. Hoûi: Neáu goàm nhieáp phaùp chæ goàm nhieáp phaùp cuûa mình, maø khoâng goàm nhieáp phaùp ngöôøi khaùc, thì vôùi kinh boä Tyø-baø Xaø-baø- ñeà ñaõ daãn vaø phaùp ngoân ngöõ cuûa theá tuïc, laøm sao hieåu ñöôïc? Ñaùp: Vì kinh kia laø chöa lieãu nghóa, laø giaû danh, laø yù chöa roát raùo. Hoûi: Kinh kia laø chöa lieãu nghóa, laø giaû danh, laø yù chöa roát raùo laø sao? Ñaùp: Nhö kinh noùi: “Chieác ñaáu vung thoï nhaän chieác vung con, coù theå goàm nhieáp vung con”. Trong ñaây, noùi nöông döïa caàm giöõ laø söï goàm nhieáp. Vì sao? Vì chieác vung con nöông döïa vaøo ñaáu vung, ñaáu vung gìn giöõ vung con maø khoâng ñeå vôõ. Nhö noùi trong naêm caên, tueä laø hôn heát, vì thuoäc veà tueä, neân ôû ñaây, tueä laø phöông tieän, noùi goàm nhieáp. Vì sao? Vì tueä phöông tieän, neân naêm caên coù theå coù choã thöïc haønh, trôû thaønh vieäc

lôùn nhö noùi: Ta duøng boán nhieáp phaùp maø Ñöùc Theá toân ñaõ giaûng noùi ñeå goàm nhieáp quyeán thuoäc cuûa ta, cho ñeán noùi roäng. ÔÛ ñaây, noùi khoâng ñeå vôõ laø goàm nhieáp, do phöông tieän cuûa boán nhieáp, neân laøm cho quyeán thuoäc khoâng lìa taùn. Nhö noùi chaùnh giaùc, chaùnh phöông tieän, chaùnh nieäm laø thuoäc veà thaân tueä, thaân ñònh. Trong ñaây, noùi thuaän theo laø goàm nhieáp. Chaùnh giaùc, chaùnh phöông tieän thuaän theo thaân tueä, chaùnh nieäm thuaän theo thaân ñònh. Nhö noùi: Cöûa goàm nhieáp then cöûa, chæ coù theå goàm nhieáp aùo, daây buoäc goàm thaâu boù cuûi. ÔÛ ñaây, noùi gìn giöõ laø goàm nhieáp. Nhö noùi: Ngöôøi taïi gia, xuaát gia gìn giöõ ruoäng vöôøn, cuûa caûi, y, baùt v.v... Trong ñaây noùi laøm lôïi ích laø goàm nhieáp, goàm nhieáp phaùp, goàm nhieáp phaùp ngöôøi khaùc, coù khi goàm nhieáp, coù khi khoâng goàm nhieáp. Hoaëc coù lyù do goàm nhieáp, hoaëc coù lyù do khoâng goàm nhieáp. Nhö keä noùi: Nhaân vieäc sinh ra aùi Nhaân söï sinh giaän döõ Ngöôøi ñôøi khôûi aùi, giaän Ñeàu laø do ôû vieäc. Goàm thaâu phaùp, goàm nhieáp phaùp cuûa mình: taát caû thôøi gian goàm nhieáp,

ñeàu coù lyù do. Taát caû thôøi gian ñeàu goàm nhieáp, nghóa laø khoâng luùc naøo khoâng goàm nhieáp töï töôùng ñeàu coù. Vì sao? Vì töï theå khoâng ñoái ñaõi, cho neân goàm nhieáp phaùp. Neáu quaùn saùt phaùp töï töôùng, thì luùc trôû laïi goàm nhieáp phaùp cuûa töï töôùng, seõ coù lôïi ích gì? Ñaùp: Döùt tröø töôûng ngaõ, töôûng nhoùm, coù theå tu töôûng phaùp, töôûng rieâng. Neáu chuùng sinh coù töôûng nhoùm, töôûng ngaõ, thì söï sinh taâm tham, giaän, si, neân ñoái vôùi sinh, giaø, beänh, cheát, öu, bi, khoå, naõo khoâng theå thoaùt khoûi. Neáu coù theå döùt boû töôûng ngaõ, töôûng nhoùm, ñeå quaùn saéc, gioáng nhö raõi buïi quaùn phaùp Voâ saéc, tröôùc sau khoâng ñeàu coù quaùn chung töôùng maïo lìa tan cuûa phaùp höõu vi, gioáng nhö raûi caùt, töùc laø saûn sinh chuûng töû cuûa moân giaûi thoaùt khoâng. Neáu quaùn caùc haønh vaéng laëng maø khoâng öa sinh töû, lieàn sinh chuûng töû cuûa moân giaûi thoaùt voâ nguyeän. Neáu khoâng öa sinh töû maø caàu Nieát-baøn thì sinh ra chuûng töû cuûa moân giaûi thoaùt voâ töôùng. Nöông döïa tam-muoäi phaåm haï, lieàn sinh tam- muoäi phaåm trung, döïa vaøo tam-muoäi phaåm trung, sinh tam-muoäi phaåm thöôïng, y tam-muoäi phaåm thöôïng, coù theå lìa duïc ba coõi. Khi quaùn saùt phaùp tö töôùng, trôû laïi goàm nhieáp phaùp töï töôùng, seõ coù lôïi ích toát nhö theá: Thaân kieán goàm nhieáp ba söû. Toùm laïi, thaân kieán goàm nhieáp ba söû, thaân kieán ôû ba coõi: Thaân kieán coõi Duïc, laïi goàm nhieáp thaân kieán coõi Duïc, cho ñeán thaân kieán coõi Voâ saéc trôû laïi goàm nhieáp thaân kieán coõi Voâ saéc. Giôùi

thuû goàm nhieáp saùu söû, nghi, goàm nhieáp möôøi hai söû, phaùp khaùc goàm nhieáp, nhö kinh naày ñaõ noùi. Hoûi: Sao goïi laø goàm nhieáp? Ñaùp: Töï theå ñoái vôùi töï theå, laø coù, laø thaät, laø coù theå ñöôïc, neân goïi laø goàm nhieáp. Töï theå ñoái vôùi töï theå, chaúng khaùc vôùi töï theå, ôû töï theå, chaúng phaûi ngoaøi. Töï theå ñoái vôùi töï theå chaúng xa nhau. Töï theå ñoái vôùi töï theå chaúng xaû boû nhau. Töï theå ñoái vôùi töï theå chaúng phaûi khoâng. Töï theå ñoái vôùi töï theå khoâng coù lôùn ñaày. Töï theå ñoái vôùi töï theå chaúng phaûi khoâng laø ñaõ coù, chaúng phaûi xöa khoâng maø nay coù, chaúng phaûi khoâng maø seõ coù. Vì töï theå laïi goàm nhieáp töï theå neân goïi laø goàm nhieáp, chaúng phaûi nhö tay caàm thöùc aên, ngoùn tay naém laáy chieác aùo, goïi laø goàm nhieáp. Do caùc phaùp trôû laïi goàm nhieáp töï theå, goïi laø goàm nhieáp, khoâng goàm nhieáp phaùp ngöôøi khaùc. Ba kieát goàm nhieáp ba caên baát thieän hay ba caên baát thieän goàm nhieáp ba kieát? Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Goàm thaâu phaùp, goàm nhieáp ngöôøi khaùc, khoâng goàm nhieáp töï theå. Vì muoán laïi ngaên döùt yù cuûa lôøi noùi nhö theá, neân soaïn luaän naày. Hoûi: Ba kieát goàm nhieáp ba caên baát thieän hay ba caên baát thieän goàm nhieáp ba kieát? Ñaùp: Moãi thöù ñeàu khoâng goàm nhieáp nhau. Phaùp khaùc, noùi roäng nhö kinh naày. Thaân kieán khieán cho bao nhieâu höõu noái tieáp nhau? Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Taâm khoâng nhieãm oâ khieán cho höõu noái tieáp nhau, nhö phaùi Tyø-baø Xaø-baø-ñeà ñaõ noùi nhö theá. Hoûi: Vì sao Baø-ñeà noùi nhö theá? Ñaùp: Vì phaùi aáy ñaõ döïa vaøo kinh Phaät. Kinh Phaät noùi: Boà-taùt truï nôi chaùnh trí, nhaäp vaøo thai meï, truï trong chaùnh trí truï trong thai meï, truï nôi

chaùnh trí ra khoûi thai meï. Vì ngaên döùt yù cuûa lôøi noùi nhö theá, vì muoán noùi, chæ do taâm nhieãm oâ laøm cho höõu noái tieáp nhau neân soaïn luaän naày. Hoûi: Neáu noùi chæ do taâm nhieãm oâ, neân ñaõ khieán cho höõu noái tieáp nhau aáy, thì kinh Phaät noùi, laøm sao hieåu ñöôïc? Ñaùp: ÔÛ ñaây noùi taâm khoâng ñieân ñaûo, goïi laø chaùnh trí. Chuùng sinh ñeàu do taâm ñieân ñaûo vaøo thai chæ töø Boà-taùt. Khi Boà-taùt nhaäp thai, Ngaøi nghó raèng: “Ñaây laø meï ta, ñaây laø cha ta, ñoái vôùi meï khôûi thaân yeâu meï,

ñoái vôùi cha, khôûi thaân kính”. Vì taâm khoâng ñieân ñaûo khi vaøo thai meï, neân goïi laø chaùnh trí. Laïi nöõa, sôû dó soaïn luaän naày laø vì: Hoaëc coù thuyeát noùi: Chæ do hai kieát aùi, giaän döõ, neân ñaõ laøm cho höõu noái tieáp nhau, nhö phaùi Thí duï giaû noùi. Hoûi: Vì sao ngöôøi kia noùi nhö theá? Ñaùp: Vì ngöôøi kia döïa vaøo kinh Phaät. Kinh Phaät noùi: Vì ba vieäc hôïp neân vaøo thai: 1. Cha, meï coù taâm nhieãm giao hoäi moät choã. 2. Gaëp luùc ngöôøi meï kia khoâng bò beänh. 3. Ngöôøi thoï thaân hieän ôû tröôùc, ñuùng luùc naày. Thoï thaân, nghóa laø hai thöù taâm xoay vaàn hieän ôû tröôùc, hoaëc ñi chung vôùi duïc, hoaëc ñi chung vôùi söï giaän döõ. Vì ngaên döùt yù cuûa ngöôøi noùi nhö theá, cuõng noùi taát caû kieát khieán cho höõu noái tieáp nhau, neân soaïn luaän naày. Hoûi: Neáu vaäy, thì vôùi kinh Phaät noùi, laøm sao hieåu ñöôïc? Ñaùp: Trong thuyeát kia noùi coù taâm, khoâng noùi coù taâm noái tieáp nhau. Hoaëc coù thuyeát noùi: Taâm trong ñöôøng aùc, do taâm giaän döõ, neân khieán cho höõu noái tieáp nhau. Taâm trong haøng trôøi, ngöôøi, do taâm aùi, laøm cho höõu noái tieáp nhau. Vì ngaên döùt yù cuûa ngöôøi noùi nhö theá, cuõng muoán noùi ba möôi saùu söû cuûa chuùng sinh trong coõi Duïc, khieán cho höõu noái tieáp nhau. Coõi Saéc coù ba möôi moát söû, coõi Voâ saéc coù ba möôi moát söû khieán cho höõu noái tieáp nhau. Vì nhaèm ngaên nghóa cuûa ngöôøi khaùc, cho ñeán noùi roäng, neân soaïn luaän naày. Höõu cuõng coù nhieàu teân, nhö trong ñaây noùi: Naêm aám, choã thoï thaân cuûa soá chuùng sinh laø höõu. Nhö noùi coõi Duïc,trong coõi Duïc sanh töû. Taát caû höõu cuûa coõi Duïc coù noái tieáp nhau chaêng? ÔÛ ñaây, cuõng noùi: Soá chuùng sinh thoï thaân naêm aám, goïi laø höõu, nhö noùi bò trieàn raøng buoäc, khieán cho ñòa nguïc coù noái tieáp, trong ñoù cuõng noùi choã soá chuùng sanh thoï thaân, naêm aám goïi laø höõu, nhö noùi khi höõu coõi Duïc noái tieáp nhau, ñaàu tieân ñöôïc bao nhieâu töôùng cuûa nghieäp baùo? ÔÛ ñaây cuõng noùi: Naêm aám, choã thoï thaân cuûa soá chuùng sinh, goïi laø höõu, nhö noùi coù boán höõu. Thôøi gian tröôùc kia, coù töû höõu, trung höõu, sinh höõu. ÔÛ ñaây cuõng noùi nhö treân. Nhö noùi: Boû höõu coõi Duïc, luùc laïi khieán cho coõi Duïc noái tieáp nhau, taát caû ñeàu dieät phaùp troùi buoäc ôû coõi Duïc, laïi, khôûi leân phaùp troùi buoäc ôû coõi Duïc hieän ôû

tröôùc. ÔÛ ñaây cuõng noùi nhö treân, nhö noùi: Theá naøo laø phaùp höõu? Ñaùp: Laø phaùp höõu laäu. Töùc trong ñaây noùi: Taát caû phaùp höõu laäu laø höõu. Nhö noùi: Vöôït qua keû thuø ñòch phaûi bieát coù luùc sinh, laáy thöùc laøm thöùc aên. Trong ñaây noùi: khi sanh noái tieáp thì taâm quyeán thuoäc goïi laø Höõu. Phaät baûo Toân giaû A-nan! Neáu nghieäp coù theå khieán cho ñôøi soáng sau noái tieáp nhau laø höõu, cuõng goïi laø höõu. ÔÛ ñaây noùi taïo ra söï tö duy höõu ôû vò lai, goïi

laø höõu. Nhö noùi: Thuû duyeân höõu. Ngöôøi A-tyø-ñaøm noùi raèng: Thôøi gian cuûa naêm aám ñaõ noùi trong ñaây, goïi laø höõu. Toân giaû Cuø-sa noùi raèng: Gaây ra nghieäp höõu ôû vò lai, goïi laø höõu, nhö noùi baûy höõu: 1. Höõu ñòa nguïc. 2. Höõu suùc sinh. 3. Höõu ngaï quyû. 4. Höõu trôøi. 5. Höõu ngöôøi. 6. Höõu nghieäp. 7. Trung höõu. ÔÛ ñaây noùi nhaân cuûa naêm ñöôøng höôùng veà ngaên ñöôøng laø höõu. Höõu cuûa naêm ñöôøng, töùc laø nghieäp höõu cuûa naêm coõi, laø höõu trong nhaân cuûa naêm coõi, laø naêm höôùng ñeán. Nhö noùi: Theá naøo laø duïc höõu? Duyeân thuû leä thuoäc coõi Duïc, coù theå saûn sinh nghieäp höõu ôû vò lai. Trong ñaây noùi nghieäp, baùo nghieäp, khoâng noùi thuû duyeân. Hoûi: Neáu ôû ñaây chæ noùi nghieäp, baùo nghieäp, khoâng noùi thuû duyeân, thì thuyeát trong phaåm Möôøi moân laøm sao hieåu? Nhö noùi: Duïc höõu do taát caû söû coõi Duïc sai khieán, Saéc, coõi Voâ saéc höõu do taát caû söû coõi Saéc, coõi Voâ saéc sai khieán. Coõi Duïc, coù theå nhö theá. Vì sao? Vì naêm thöù döùt coõi Duïc, nghieäp heát coù theå sinh baùo. Nghieäp, do tu ñaïo döùt ôû coõi Saéc, coõi Voâ saéc coù theå sinh baùo, sao coù theå nhö theá ñöôïc? Ñaùp: Vaên cuûa möôøi moân, neân noùi raèng: Duïc höõu coõi Duïc bò taát caû söû sai khieán, Saéc höõu, coõi Voâ saéc höõu laø söû, do tu ñaïo döùt ôû coõi Saéc, coõi Voâ saéc. Vaø chung cho taát caû söû maø khoâng noùi, laø coù yù gì? Taâm cuûa naêm thöù döùt ôû ñaây coù theå sinh ra höõu, khieán cho höõu noái tieáp nhau trong phaàn höõu, laø quyeán thuoäc cuûa höõu, neân noùi nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Trong chöông cuûa möôøi moân, noùi nghieäp, nghieäp baùo, trong giaûi thích nghóa chöông, noùi nghieäp, nghieäp baùo vaø noùi thuû duyeân. Hoûi: Neáu vaäy thì ôû ñaây laøm sao hieåu? Nhö noùi: Toân giaû kia vì sao

tröôùc laäp chöông? Vì muoán laøm saùng toû nghóa moân, sao laïi laäp nghóa cuûa chöông khaùc, giaûi thích nghóa cuûa chöông khaùc? Cho neân, nhö thuyeát tröôùc laø toát. Hoûi: Vì sao goïi laø höõu? Ñaùp: Vì sinh, dieät neân goïi laø höõu. Hoûi: Neáu vaäy ñaïo sôû haønh cuõng sinh, dieät coù theå laø höõu chaêng? Ñaùp: Neáu sinh, dieät coù theå laøm cho höõu taêng tröôûng roäng, thì laø höõu. Thaùnh ñaïo duø sinh, dieät, nhöng khoâng laøm cho höõu theâm roäng, chæ khieán cho noù bò hao huït, giaûm ít. Laïi nöõa, neáu sinh, dieät, coù theå khieán cho höõu noái tieáp nhau, taêng tröôûng sinh, giaø, beänh, cheát, laø höõu. Maëc duø Thaùnh ñaïo coøn sinh dieät nhöng coù theå döùt boû söï noái tieáp nhau cuûa höõu, khoâng theâm tröôûng sinh, giaø, beänh, cheát. Laïi nöõa, neáu sinh dieät laø daáu veát cuûa khoå, taäp, ñaïo, laø daáu veát cuûa ñaïo sinh töû theá gian, laø höõu. Thaùnh ñaïo duø sinh, dieät, nhöng laø daáu aán cuûa khoå, taäp, dieät, ñaïo, laø daáu veát dieät, ñaïo cuûa sinh töû theá gian. Laïi nöõa, neáu sinh, dieät laø theå cuûa thaân kieán, laø theå cuûa ñieân ñaûo, laø theå cuûa aùi, laø theå cuûa söû, laø choã laâp ñuû tham, giaän si, laø veát nhô xen laãn, caën baõ xen laãn ôû höõu rôi vaøo khoå ñeá, taäp ñeá, laø höõu Thaùnh ñaïo traùi vôùi teä traïng naày, neân khoâng goïi laø Höõu. Laïi nöõa, nghóa ñaùng sôï laø nghóa höõu. Hoûi: Neáu vaäy, Nieát-baøn ñaùng sôï, coù theå laø höõu chaêng? Nhö noùi: Tyø-kheo neân bieát! Phaøm phu, ngu tieåu nghe noùi Nieát-baøn khoâng coù ngaõ, khoâng coù ngöôøi kia, khoâng coù taát caû vaät maø ta caàn duøng, ñoái vôùi phaùp naày, sinh taâm sôï haõi? Ñaùp: Neáu ngöôøi sôï höõu chính laø sôï Nieát-baøn

phaûi chaêng? Laïi nöõa, phaùp ñaùng sôï, phaøm phu, baäc Thaùnh ñeàu sôï. Nieát-baøn chæ laø ñoái töôïng maø phaøm phu sôï, chöù chaúng phaûi ñieàu khieán baäc Thaùnh sôï. Laïi nöõa, vì laø ñoà ñöïng khoå, neân goïi laø höõu. Hoûi: Ñaây cuõng laø ñoà ñöïng vui, nhö noùi: Ma-ha-nam neân bieát! Neáu saéc laø hoaøn toaøn khoå, khoâng coù phaàn vui, thì seõ khoâng sanh vui möøng, chuùng sinh ñoái vôùi saéc, leõ ra khoâng nhieãm ñaém. Naày Ma-ha- nam, do saéc chaúng phaûi hoaøn toaøn khoå, vì coù moät chuùt phaàn vui, coù theå sinh ra vui möøng, neân chuùng sinh ñaém nhieãm. Cuõng noùi coù ba thoï: Khoå thoï, laïc thoï vaø baát khoå, baát laïc thoï. Cuõng noùi nhu caàu raát caàn thieát laø coâng cuï cuûa ñaïo. Ñaïo laø coâng cuï cuûa Nieát-baøn, cuõng noùi laø raát caàn nieàm vui ñeå coù theå sinh ra nieàm vui veà ñaïo. Thuù vui cuûa ñaïo laø coù theå ñaït ñeán

Nieát-baøn. Ñaùp: Maëc duø söï sinh töû coù moät chuùt vui, nhöng phaàn nhieàu laø ñau khoå, vì phaàn vui ít, neân noùi laø phaàn khoå. Cuõng nhö bình thuoác ñoäc, maëc duø cheá moät gioït maät vaøo trong bình huoác ñoäc, nhöng khoâng vì moät gioït maät maø goïi laø bình maät, vì chaát ñoäc nhieàu hôn, neân noùi laø bình thuoác ñoäc. Phaàn ít thaân kieán, ñaõ laøm cho duïc höõu noái tieáp nhau, phaàn ít khieán cho saéc höõu noái tieáp nhau, phaàn ít laøm cho Voâ saéc höõu noái tieáp nhau. Thaân kieán ôû ba coõi: Ngöôøi ôû coõi Duïc, khieán cho duïc höõu noái tieáp nhau. Ngöôøi ôû saéc höõu, laøm cho saéc höõu noái tieáp nhau. Ngöôøi ôû Voâ saéc höõu, khieán Voâ saéc höõu noái tieáp nhau. Giôùi thuû, nghi cuõng gioáng nhö theá. Phaùp khaùc, noùi roäng nhö kinh naày. Söï noái tieáp nhau coù naêm thöù: 1. Trung höõu noái tieáp nhau. 2. Sinh höõu noái tieáp nhau. 3. Thôøi gian noái tieáp nhau. 4. Phaùp noái tieáp nhau. 5. Saùt-na noái tieáp nhau. Trung höõu noái tieáp nhau: Töû aám dieät, keá laø sinh trung aám. Trung aám noái tieáp töû aám, goïi laø trung höõu noái tieáp. Sinh höõu noái tieáp nhau: Trung aám dieät, keá laø sinh ra sinh aám. Sinh aám noái tieáp trung aám goïi laø sinh höõu, noái tieáp thôøi gian noái tieáp nhau: Luùc Ca-la-la dieät, keá laø sinh A-phuø-ñaø. Luùc A-phuø-ñaø noái tieáp vôùi luùc Ca-la-la, ñöôïc goïi laø thôøi gian noái tieáp. Cho ñeán thôøi trung nieân dieät, keá sinh thôøi giaø nieân, thôøi giaø nieân noái tieáp thôøi trung nieân, ñoù goïi laø thôøi gian noái tieáp nhau. Phaùp noái tieáp nhau: Sau phaùp thieän, keá sinh phaùp baát thieän, voâ kyù. Phaùp baát thieän, voâ kyù noái tieáp vôùi phaùp thieän. Veà sau, phaùp baát thieän, voâ kyù noùi cuõng gioáng nhö theá. Ñoù goïi laø phaùp noái tieáp nhau. Saùt-na noái tieáp: Saùt-na sinh tröôùc, keá sinh saùt-na sau. Saùt-na sau noái tieáp saùt-na tröôùc. Ñoù goïi laø saùt-na noái tieáp. Naêm thöù noái tieáp nhau naày ñeàu nhaäp vaøo söï noái tieáp nhau cuûa hai töôùng, nghóa laø phaùp noái tieáp nhau, saùt-na noái tieáp nhau. Vì sao? Vì trung höõu noái tieáp nhau, sinh höõu noái tieáp nhau, thôøi gian noái tieáp nhau, ñeàu laø phaùp saùt-na noái tieáp nhau. Trong caùc coõi, coõi Duïc coù naêm thöù noái tieáp nhau, coõi Saéc coù boán, tröø thôøi gian noái tieáp nhau. Coõi Voâ saéc coù ba, tröø trung höõu noái tieáp nhau thôøi gian noái tieáp nhau. Trong caùc ñöôøng: Ñòa nguïc coù boán, tröø thôøi gian noái tieáp nhau. Boán ñöôøng khaùc vaø boán loaøi coù naêm thöù noái tieáp nhau.

ÔÛ ñaây, döïa vaøo hai thöù noái tieáp nhau ñeå soaïn luaän, laø Trung höõu noái tieáp nhau, sinh höõu noái tieáp nhau. Hoûi: Söû coù theå khieán cho höõu noái tieáp nhau, chaúng phaûi trieàn laø yù ñòa, cuõng chaúng phaûi naêm thöùc thaân, vì sao laïi noùi nhö theá naày: Thuøy mieân, traïo, hoái, do söï xuùc chaïm cuûa muõi sinh ra ra aùi, xuùc chaïm cuûa löôõi sinh ra aùi, laøm cho duïc höõu noái tieáp nhau. Maét xuùc chaïm sinh ra ra aùi, tai xuùc chaïm sinh ra aùi, thaân xuùc chaïm sinh ra aùi, khieán cho hai höõu noái tieáp nhau, phaàn ít nhaäp duïc höõu, phaàn ít nhaäp saéc höõu? Ñaùp: Ñoaïn vaên treân ñaây neân noùi raèng: Caùi tham duïc, caùi giaän döõ vaø caùi nghi, khieán cho duïc höõu noái tieáp nhau. YÙù xuùc chaïm sinh aùi, khieán cho ba höõu noái tieáp nhau, caùc caùi, coøn laïi, xuùc chaïm sinh aùi, khoâng theå laøm cho höõu noái tieáp nhau. Neáu khoâng noùi nhö theá, neân bieát thuyeát naày chöa roát raùo. Laïi nöõa, vì höõu do khoâng döùt boû, neân noùi laø noái tieáp nhau. Neáu khoâng döùt caùi, khoâng döùt boû söï xuùc chaïm cuûa muõi, coù caûm giaùc yeâu, thì khi qua ñôøi seõ sinh laïi coõi Duïc. Neáu khoâng döùt maét xuùc chaïm sinh ra aùi, tai xuùc chaïm caûm thaáy aùi, thaân xuùc chaïm coù caûm giaùc yeâu, thì sau khi cheát seõ sinh laïi coõi Duïc. Coõi Saéc laïi coù ba vieäc, khieán cho höõu noái tieáp nhau: 1. Khoâng döùt. 2. Coù coâng naêng sinh ra quaû. 3. Khieán cho höõu noái tieáp nhau. Söû ôû naêm thöùc thaân, baát thieän, coù hai vieäc: 1. Khoâng döùt boû. 2. Coù coâng naêng sinh ra quaû. Khoâng theå khieán cho höõu noái tieáp nhau. Voâ kyù: Coù moät vieäc, khoâng döùt boû, khoâng theå sinh quaû, khoâng theå khieán cho höõu noái tieáp nhau. Söû ôû lónh vöïc yù (yù ñòa) veà baát thieän, coù ba vieäc: 1. Khoâng döùt. 2. Coù theå sinh ra quaû. 3. Coù theå laøm cho höõu noái tieáp nhau. Voâ kyù: Coù ba vieäc: 1. Khoâng döùt. 2. Khieán höõu noái tieáp nhau. 3. Khoâng theå sinh ra quaû. Trieàn ôû yù ñòa, naêm thöùc thaân. Baát thieän coù hai vieäc: 1. Khoâng döùt, coù theå sinh quaû. 2. Khoâng theå khieán cho höõu noái tieáp nhau.

Voâ kyù: Coù moät vieäc: Khoâng döùt, khoâng theå sinh quaû, khoâng theå khieán cho höõu noái tieáp nhau. Neáu coù ba vieäc treân ñaây, thì laøm cho höõu noái tieáp nhau. Thaân kieán do tam-muoäi naøo dieät? Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Vì muoán noùi leân Ñöùc Phaät xuaát hieän ôû theá gian, coù naêng löïc ít coù nhö theá, neân soaïn luaän naày. Luaän Thi Thieát ñaõ noùi raèng: Ngoaøi coõi Dieâm-phuø-ñeà coù con ñöôøng cuûa Chuyeån luaân Thaùnh vöông, roäng moät do-tuaàn, bò nöôùc bieån traøn ngaäp. Neáu ôû vaøo thôøi kyø khoâng coù Chuyeån lu- aân Thaùnh vöông xuaát hieän, thì seõ khoâng coù chuùng sinh naøo coù theå ñi treân con ñöôøng aáy. Neáu khi Chuyeån luaân Thaùnh vöông ra ñôøi, thì löu löôïng nöôùc bieån seõ ruùt bôùt xuoáng moät do-tuaàn vaø con ñöôøng Chuyeån luaân Thaùnh vöông saép ñi seõ hieän ra, caùt vaøng traûi treân con ñöôøng, nöôùc höông Chieân ñaøn röôùi leân ñoù. Luùc Chuyeån luaân Thaùnh vöông muoán khôûi boán thöù binh chuûng ñi thò saùt boán chaâu thieân haï, seõ ñi treân con ñöôøng naày. Cuõng theá, vaøo thôøi kyø Phaät khoâng ra ñôøi, khoâng coù chuùng sinh naøo coù theå ñi treân ñòa coäi goác. Maëc duø chuùng sinh coù ngöôøi lìa duïc, nhöng chæ döïa vaøo con ñöôøng beân caïnh, khoâng ñöôïc coäi goác. Neáu khi Chuyeån Luaân Phaùp Vöông coù möôøi löïc xuaát hieän ôû theá gian, thì ñaïo coäi goác baáy giôø môùi hieän ra, caùt vaøng ba möôi

baûy phaåm traûi khaép treân ñöôøng, duøng nöôùc höông giôùi, ñònh, tueä röôùi leân. Ñöùc Theá toân cuøng vôùi voâ löôïng traêm ngaøn vaïn na-do-tha chuùng sinh ñi treân con ñöôøng ñoù, tieán ñeán thaønh Nieát-baøn voâ uùy. Cho neân, vì muoán hieån baøy vieäc Phaät xuaát theá gian, vôùi naêng löïc ít coù nhö theá, neân soaïn luaän naày. Thaân kieán phaûi duøng tam-muoäi naøo ñeå tröø dieät? Cuõng coù theå noùi duøng ñaïo naøo, cuõng coù theå noùi duøng ñoái trò naøo? Cuõng coù theå noùi duøng chaùnh quaùn naøo? Noùi nhö theá ñeàu ñoàng moät nghóa, dieät cuõng coù theå noùi laø döùt, cuõng coù theå noùi laø khoâng coù duïc, cuõng coù theå noùi laø heát, cuõng coù theå noùi laø giaûi thoaùt. Caùc thuyeát noùi nhö theá v.v... ñeàu ñoàng moät nghóa. Xöa coù hai vò Ñaïi sö: 1. Teân Kyø-baø-la. 2. Teân Cuø-sa-baït-ma. Toân giaû Kyø-baø-la noùi raèng: ÔÛ ñaây noùi döùt roát raùo, döùt khoâng coøn soùt, hoaøn toaøn laø baäc Thaùnh, chaúng phaûi phaøm phu, do ñaïo voâ laäu, chaúng phaûi ñaïo theá tuïc. Kinh Thaát Y laø coäi goác cuûa luaän naày. Kinh Thaát Y noùi

veà ñòa coäi goác, khoâng noùi moät beân. Khoâng döïa vaøo ñòa coäi goác neân duøng ñaïo theá tuïc ñeåø lìa duïc. Toân giaû Cuø-sa-baït-ma noùi raèng: Trong ñaây noùi döùt roát raùo, döùt khoâng soùt, cuõng coù ngöôøi phaøm phu cuõng coù baäc Thaùnh, cuõng duøng ñaïo theá tuïc, cuõng duøng ñaïo voâ laäu. Hoûi: Neáu vaäy, Kinh Thaát Y chaúng phaûi coäi goác cuûa luaän naày. Kinh Thaát Y chæ noùi veà coäi goác? Ñaùp: Vì vieäc aáy, neân A-tyø-ñaøm soi saùng Tu-ña-la, gioáng nhö ngoïn ñeøn, trong kinh khoâng noùi, trong luaän naày seõ noùi. Ñieàu trong kinh khoâng trình baøy thì ôû ñaây seõ trình baøy. Nghóa chöa roát raùo trong kinh, thì luaän naày seõ noùi nghóa ñoù. Thuyeát hai nhaø kia ñaõ noùi, ñeàu kheùo hieåu. Ba kieát döïa vaøo boán y. Vò chí döïa vaøo boán y, nghóa laø döïa vaøo boán thieàn. Döïa vaøo Vò chí, nghóa laø döïa vaøo trung gian, Vò chí. Ñòa naày ñöôïc goïi laø Vò chí. Hoûi: Vì sao goïi laø Vò chí? Ñaùp: Vì chöa nhaäp ñòa coäi goác, ñòa coäi goác chöa hieän baøy ôû tröôùc maø lìa ñöôïc duïc, goïi laø ñòa Vò chí. Hoûi: Ñòa Vò chí khoâng goïi laø y, vì sao noùi nhö theá? Hoaëc döïa vaøo boán, hoaëc döïa vaøo Vò chí? Ñaùp: Ñoaïn vaên aáy, neân noùi raèng: Neáu nhaäp boán y, hoaëc khoâng nhaäp boán y maø dieät nhöng khoâng noùi laø coù yù gì? Ñaùp: Vì muoán noùi laïi danh töø boán y, nhö noùi: Hoaëc nhaäp coäi goác ñöôïc dieät, hoaëc khoâng nhaäp coäi goác ñöôïc dieät. Nhö coù ngöôøi hoûi ngöôøi nam khaùc: OÂng vì vieäc vaøo thaønh maø ñöôïc thaønh töïu chaêng? Hay vì vieäc khoâng vaøo thaønh maø ñöôïc thaønh töïu? Ba kieát töø coõi Duïc, cho ñeán Phi töôûng Phi phi töôûng xöù coù theå ñaït ñöôïc. Ngöôøi coõi Duïc döïa vaøo Vò chí, ngöôøi Sô thieàn döïa y ban ñaàu, döïa vaøo Vò chí. Ngöôøi Nhò thieàn döïa vaøo hai y, döïa vaøo Vò chí, ngöôøi ba thieàn döïa vaøo ba y, döïa vaøo Vò chí, ngöôøi boán thieàn vaø Voâ saéc, döïa vaøo boán y, döïa vaøo Vò chí. Vì sao? Vì ba kieát laø do kieán ñaïo döùt, ñeàu do kieán ñaïo maø döùt roát raùo. Kieán ñaïo taát nhieân ôû saùu ñòa, nghóa laø Vò chí, Trung gian, boán thieàn coäi goác. Neáu döïa vaøo thieàn Vò chí ñöôïc chaùnh quyeát ñònh, thì ba kieát seõ do thieàn Vò chí tieâu dieät. Neáu döïa vaøo Sô thieàn ñöôïc chaùnh quyeát ñònh, thì ba kieát seõ ñöôïc dieät khi döïa vaøo Sô thieàn. Neáu döïa vaøo cho ñeán ñeä Töù thieàn ñöôïc chaùnh quyeát ñònh vaø ba kieát cuûa Voâ saéc, thì seõ dieät khi döïa vaøo Ñeä Töù thieàn. Trong

ñaây noùi ñeä Töù thieàn ba kieát cuûa Voâ saéc döïa vaøo boán thieàn tham, giaän si cuûa Vò chí vaø duïc laäu, döïa vaøo Vò chí. Vì sao? Vì khi lìa aùi

duïc, phaùp naày seõ döùt haún. Neáu ngöôøi phaøm phu döùt aùi, thì seõ döïa vaøo Vò chí ñeå döùt. baäc Thaùnh cuõng nöông vaøo Vò chí ñeå döùt. Ñaïo theá tuïc, ñaïo Thaùnh ñeàu döïa vaøo Vò chí ñeå döùt aùi. Höõu laäu hoaëc döïa vaøo baûy, hoaëc döïa vaøo Vò chí. Döïa vaøo baûy, nghóa laø boán thieàn, ba ñònh Voâ saéc. Vò chí, nghóa laø Trung gian, Vò chí. Höõu laäu, töø Sô thieàn cho ñeán Phi töôûng Phi phi töôûng xöù coù theå ñöôïc. Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, hoaëc döïa vaøo Vò chí maø lìa duïc kia, hoaëc cho ñeán döïa vaøo Voâ sôû höõu xöù ñeå lìa duïc kia vì Voâ sôû höõu xöù, Phi töôûng Phi phi töôûng xöù. Höõu laäu noùi döïa vaøo baûy ñòa vaø Vò chí. Ngöôøi ôû ñòa Sô thieàn hoaëc döïa vaøo y ban ñaàu, hoaëc döïa vaøo Vò chí. Ngöôøi Nhò thieàn, hoaëc döïa vaøo hai y, hoaëc döïa vaøo Vò chí, cho ñeán Thöùc xöù, hoaëc döïa vaøo saùu y, hoaëc döïa vaøo Vò chí, Voâ sôû höõu xöù, Phi töôûng Phi phi töôûng xöù hoaëc nöông döïa baûy y, hoaëc döïa vaøo Vò chí. Voâ minh laäu, hoaëc döïa vaøo baûy y, hoaëc döïa vaøo baûy y cuûa Vò chí, nghóa laø boán thieàn, ba ñònh Voâ saéc. Vò chí nghóa laø thieàn trung gian Vò chí. Voâ minh laäu, töø coõi Duïc cho ñeán Phi töôûng Phi phi töôûng xöù coù theå ñöôïc. Voâ minh laäu cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù kia, hoaëc nöông döïa baûy y, hoaëc döïa vaøo Vò chí. Toùm laïi, döïa vaøo baûy y, hoaëc döïa vaøo Vò chí. Ngöôøi ôû Sô thieàn thì döïa vaøo y ñaàu tieân, döïa vaøo Vò chí, cho ñeán thöùc xöù döïa vaøo saùu y, hoaëc döïa vaøo Vò chí. Voâ minh laäu cuûa Voâ sôû höõu xöù, Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, hoaëc döïa vaøo baûy y, hoaëc döïa vaøo Vò chí. Ngoaøi ra, noùi roäng nhö kinh naày. Hoûi: Caùc kieát quaù khöù, kieát ñoù troùi buoäc phaûi chaêng? Ñaùp: Neáu kieát quaù khöù thì kieát ñoù ñaõ troùi buoäc caùc kieát quaù khöù, ñaéc kia cuõng laø quaù khöù. Hoûi: Coù khi naøo kieát ñaõ troùi buoäc, kieát aáy chaúng phaûi quaù khöù hay khoâng? Ñaùp: Coù, laø kieát vò lai, hieän taïi. Caùc kieát vò lai, hieän taïi, ñaéc ôû quaù khöù, khi caùc kieát sinh, hoaëc nhö con boø meï lôùn ñi tröôùc, hoaëc nhö con nghe ocn ñi theo sau, hoaëc coù khi cuøng ñi. Nhö boø meï ñi tröôùc nghóa laø tröôùc sinh kieát, sau sinh ñaéc, nhö ngheù con leõo ñeõo ñi theo sau, nghóa laø tröôùc ñaéc, sau sinh kieát. Cuøng ñi, nghóa laø kieát, ñaéc cuøng sinh. Ngheù con noùi trong ñaây laø phaùp tuøy haønh. Hoûi: Caùc kieát vò lai, kieát aáy seõ troùi buoäc phaûi khoâng? Ñaùp: Hoaëc kieát vò lai, kieát aáy chaúng phaûi seõ troùi buoäc, cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp. Hoûi: Theá naøo laø kieát ôû vò lai? Kieát aáy seõ khoâng troùi buoäc hay

khoâng? Ñaùp: Caùc kieát vò lai ñaõ döùt, ñaõ bieát, ñaõ dieät, ñaõ noân ra, ñoái vôùi taâm döùt tröø kieát kia, laïi khoâng lui suït döùt tröø kieát, ñoù laø trí döùt. Bieát laø trí bieát, dieät laø soá dieät, nhaû boû. Nghóa laø döùt khoâng giaûi thoaùt, ñöôïc giaûi thoaùt, ñöôïc taùc chöùng. Ñoái vôùi döùt tröø kieát kia, taâm khoâng thoái chuyeån, nghóa laø A-la-haùn baát thoái phaùp. Neáu laø A-la-haùn phaùp baát thoái, thì kieát, do kieán ñaïo döùt ba coõi ôû vò lai. Ñaõ döùt boû, cho ñeán ñaõ nhaû boû, kieát kia khoâng coøn troùi buoäc vì sao? Vì A-na-haøm laø ngöôøi cuûa phaùp khoâng thoái chuyeån, neáu laø A-la-haùn thoái phaùp, kieát do kieán ñaïo cuûa ba coõi vò lai döùt

tröø, seõ döùt tröø cho ñeán ñaõ nhaû boû. Kieát aáy khoâng coøn troùi buoäc A-na-haøm laø baäc baát thoái phaùp ñaõ lìa duïc cuûa Voâ sôû höõu xöù. Kieát, do kieán ñaïo döùt ba coõi vò lai vaø kieát cuûa taùm ñòa, do tu ñaïo döùt, ñaõ döùt cho ñeán ñaõ nhaû boû, kieát ñoù khoâng coøn troùi buoäc nöõa, cho ñeán lìa duïc coõi Duïc, chöa lìa duïc cuûa Sô thieàn, do kieán ñaïo döùt ba coõi, phaùp, bò döùt tröø cuûa tu ñaïo coõi Duïc. Kieát kia ñaõ döùt, cho ñeán ñaõ nhaû boû, laïi khoâng troùi buoäc nöõa. Tö-ñaø-haøm cuûa phaùp baát thoái, kieát do kieán ñaïo döùt ba coõi ôû vò lai vaø saùu thöù kieát, do tu ñaïo döùt coõi Duïc ñaõ döùt, cho ñeán ñaõ nhaû boû, laïi khoâng coøn troùi buoäc nöõa. Kieát do kieán ñaïo döùt ba coõi ôû vò lai, maø Tu-ñaø-hoaøn ñaõ döùt cho ñeán ñaõ nhaû boû khoâng coøn troùi buoäc nöõa. Phaøm phu cuûa phaùp baát thoái, nhö Boà-taùt ñeàu lìa duïc cuûa Voâ sôû höõu xöù, kieát do kieán ñaïo, tu ñaïo döùt cuûa taùm ñòa ñaõ döùt, cho ñeán ñaõ nhaû boû khoâng coøn troùi buoäc nöõa, cho ñeán lìa duïc coõi Duïc. Moät ñòa noùi cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Theá naøo laø kieát seõ troùi buoäc, kieát kia khoâng ôû vò lai? Ñaùp: Caùc kieát quaù khöù ñaõ döùt, ñaõ bieát, ñaõ dieät, ñaõ nhaû boû. Ñoái vôùi döùt tröø kieát kia, taát nhieân thoái lui, kieát do tu ñaïo döùt qua khöù ba coõi, ñaõ döùt cho ñeán ñaõ nhaû boû. Kieát kia seõ troùi buoäc, A-na-haøm cuûa thoái phaùp, ñaõ lìa duïc cuûa Voâ sôû höõu xöù, kieát do tu ñaïo döùt cuûa taùm ñòa quaù khöù döùt tröø, cho ñeán ñaõ nhaû boû. Kieát ñoù seõ troùi buoäc, cho ñeán lìa duïc coõi Duïc, chöa lìa duïc Sô thieàn, noùi cuõng gioáng nhö theá. Ñaõ lìa duïc cuûa Voâ sôû höõu xöù, ngöôøi phaøm phu thoái lui, kieát do kieán ñaïo, tu ñaïo cuûa taùm ñòa quaù khöù ñaõ döùt, cho ñeán ñaõ nhaû boû. Kieát kia seõ troùi buoäc, cho ñeán lìa duïc coõi Duïc, chöa lìa duïc cuûa Sô thieàn, noùi cuõng nhö treân. Hoûi: Theá naøo laø kieát ôû vò lai, kieát ñoù seõ troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Caùc kieát ôû vò lai ñaõ döùt, cho ñeán ñaõ nhaû boû, kieát aáy taát nhieân thoái lui, noùi roäng nhö quaù khöù. Hoûi: Kieát khoâng ôû vò lai laø sao? Kieát ñoù seõ khoâng troùi buoäc hay khoâng?

Ñaùp: Caùc kieát quaù khöù ñaõ döùt, cho ñeán ñaõ nhaû boû, kieát aáy, taát nhieân khoâng thoái lui, noùi roäng nhö kieát vò lai. Hoûi: Caùc kieát hieän taïi, kieát ñoù nay ñang troùi buoäc hay khoâng? Ñaùp: Neáu kieát hieän tai, kieát aáy nay ñang troùi buoäc caùc kieát hieän taïi, ñaéc kia cuõng hieän taïi. Hoûi: Coù khi naøo kieát hieän nay ñang troùi buoäc, kieát ñoù chaúng phaûi hieän taïi chaêng? Ñaùp: Coù caùc kieát quaù khöù, vò lai. Caùc kieát quaù khöù, vò lai ñöôïc ôû hieän taïi, troùi buoäc quaù khöù: Nhö caùch ñi cuûa con boø lôùn. Hieän taïi, nghóa laø nhö caùch ñi cuûa ngheù con, ñaõ coù theå duøng ñaïo ñeå döùt tröø kieát coõi Duïc thoái lui. Luùc ñaïo kia laïi ñöôïc thì kieát kia, coù ñöôïc hay khoâng? Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Khoâng coù thoái phaùp, nhö phaùi Tyø-baø Xaø- baø-ñeà vì duøng duï hieän taïi neân ñaõ noùi raèng: Hieän nay ñang thaáy chieác bình beå, chæ coù caùc maûnh vuïn, khoâng theå thaønh bình trôû laïi. Cuõng theá, A-la-haùn ñaõ duøng ñònh Kim cöông duï, nhaèm phaù caùc phieàn naõo, sao cho khoâng coøn soùt, khoâng theå thaønh phieàn naõo trôû laïi. Cuõng nhö ñoát goã thaønh tro, khoâng coøn coâng duïng cuûa goã nöõa. Cuõng theá, A-la-haùn duøng löûa trí tueä ñoát boû phieàn naõo, khoâng coøn taùc duïng cuûa phieàn naõo, vì laø duï hieän thöïc, neân

noùi khoâng coù thoái phaùp. Vì döùt tröø yù cuûa ngöôøi noùi nhö theá, cuõng noùi thoái phaùp coù thaät theå. Neáu noùi khoâng coù thoái phaùp, thì traùi vôùi kinh Phaät. Kinh Phaät noùi coù hai haïng A-la-haùn: 1. Thoái phaùp. 2. Phaùp baát thoái. Thoái phaùp traùi vôùi kinh khaùc, nhö noùi: Coù naêm nhaân duyeân A-la- haùn thôøi giaûi thoaùt thoái chuyeån. Naêm nhaân duyeân ñoù laø: 1. Veà vieäc kinh doanh. 2. Ñoïc tuïng nhieàu. 3. Hoøa giaûi tranh chaáp. 4. Ñi xa. 5. Beänh. Laïi traùi vôùi kinh khaùc, nhö noùi: Toân giaû Cuø-heâ-ca, ñaéc quaû A-la- haùn laø thôøi giaûi thoaùt, saùu laàn luøi suït quaû A-la-haùn. Trôû laïi laàn thöù baûy, sôï thoái lui phaùp naày, duøng dao töï saùt cheát. Vì muoán cho khoâng coù loãi nhö theá, neân noùi phaùp thoái thaät coù theå nhaát ñònh.

Hoûi: Neáu thoái phaùp thöïc söï coù theå nhaát ñònh, thì theo hieän duï cuûa thuyeát Tyø-baø Xaø-baø-ñeà noùi, laøm sao hieåu ñöôïc? Ñaùp: Thuyeát naày khoâng caàn hieåu. Vì sao? Vì thuyeát naày chaúng phaûi Tu-ña-la, Tyø-ni, A-tyø-ñaøm, khoâng theå ñem vieäc hieän thöïc cuûa theá gian ñeå vaán naïn phaùp Hieàn Thaùnh, vì phaùp Hieàn Thaùnh khaùc, phaùp theá gian khaùc. Hoûi: Neáu muoán hieåu, laø coù yù gì? Ñaùp: Leõ ra noùi veà loãi cuûa duï. Neáu thí duï coù loãi, thì nghóa cuõng coù loãi. Nhö luùc chieác bình beå, coù mieång ngoùi naùt vuïn coøn laïi, luùc A-la- haùn döùt caùc kieát laø kieát coù dö soùt hay khoâng coù? Neáu laø kieát coù dö soùt, thì ñoù goïi laø höõu kieát, khoâng goïi laø A-la-haùn. Neáu khoâng bò kieát dö soùt thì nghóa khaùc, duï khaùc, cuõng nhö ñoát goã, coøn laïi tro. Cuõng theá, khi caùc kieát cuûa A-la-haùn heát, laø kieát coù thöøa hay laø khoâng coù thöøa? Neáu laø kieát coù thöøa, thì khoâng goïi laø A-la-haùn, neáu khoâng bò kieát thöøa, taát nhieân, nghóa khaùc, duï khaùc. Tuy nhieân goã khoâng coù nghóa ñoát vaø vi traàn (cöïc vi) cuûa goã laøm taùc nhaân cho cöïc vi löûa ñaõ taét, cöïc vi cuûa löûa laøm taùc nhaân cho vi traàn cuûa tro ñaõ taét. Cho neân, noùi raèng: Goã laø nhaân cuûa tro, tro nhaân goã maø sinh, taïo ra töôûng ñoát goã. Ñoát goã ñaõ coù tro thöøa, chaúng phaûi khoâng coøn gì. Cho neân duï khoâng gioáng vôùi nghóa. Cuõng theá, khi phieàn naõo cuûa A-la-haùn ñaõ heát, chaúng phaûi khoâng coù baûn taùnh, ôû ñôøi quaù khöù, vò lai seõ coù töôùng, coù thaät theå. Neáu traùi vôùi kieát, thì caùc coâng ñöùc thieän ôû trong thaân A-la-haùn kia, luùc chöa sinh, goïi laø kieát khoâng döùt. Neáu caùc coâng ñöùc thieän traùi vôùi kieát thì khi coâng ñöùc trong thaân A-la-haùn kia sinh ra, kieát kia ñöôïc goïi laø döùt. Cuõng theá, luùc tu Thaùnh ñaïo khoâng ñeå cho theå cuûa kieát, söû khoâng coù baûn taùnh. Thaùnh ñaïo cuõng theá, laø vieäc ít coù, coù theå khieán cho A-la- haùn döùt tröø taát caû kieát, khoâng khieán cho kieát naày chaúng phaûi khoâng coù baûn taùnh. Cho neân, Toân giaû Cuø-sa ñaõ noùi raèng: Vì phieàn naõo khoâng chuyeån vaän trong thaân, neân goïi laø döùt. Nhö Ñeà-baø-ñaït-ña khoâng ôû trong nhaø, chöù chaúng phaûi khoâng coù taùnh Ñeà-baø-ñaït-ña. Phieàn naõo kia cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Tyø-baø Xaø-baø-ñeà neâu laøm sao hieåu ñöôïc? Vì coù kinh do Ña- baø-ñeà daãn? Ñaùp: Baø-ñeà kia noùi raèng: Ñaïo thoái cuûa A-la-haùn thoái ñaïo, khoâng thoái quaû. Vì sao? Vì quaû laø phaùp voâ vi. Hoûi: Neáu vaäy thì cho duø quaû khoâng thoái lui maø. Thoái veà ñaïo, chaúng phaûi thoái lui chaêng? Neáu thoái lui ñaïo Voâ hoïc thì vì ñöôïc ñaïo Höõu hoïc hay khoâng? Neáu

ñöôïc thì cuõng neân noùi laø thoái quaû, neáu khoâng ñöôïc thì

coù loãi lôùn, thoái lui ñaïo Voâ hoïc, khoâng ñöôïc ñaïo Höõu hoïc. Luùc naày leõ ra laø phaøm phu. Tyø-baø Xaø-baø-ñeà laïi noùi raèng: Söû laø chuûng töû cuûa trieàn, söû khoâng töông öng vôùi taâm, trieàn töông öng vôùi taâm. Söû coù theå sinh trieàn. Neáu trieàn hieän ôû tröôùc thì goïi laø thoái. Vì A-la-haùn caùc söû ñaõ döùt, neân khoâng theå sinh trieàn. Theá naøo laø khôûi trieàn hieän ôû tröôùc maø thoái chaêng? Cho neân, Baø-ñeà kia laïi noùi raèng: Noùi khoâng coù thoái phaùp, laø quaû voâ tri, quaû toái taêm, quaû cuûa phöông tieän khoâng sieâng naêng maø phaùp thoái coù töôùng, coù thaät theå. Cho neân, vì nhaèm ngaên nghóa cuûa ngöôøi khaùc, cho ñeán vì muoán laøm saùng toû nghóa cuûa mình, neân soaïn luaän naày. Hoûi: Theå taùnh cuûa phaùp thoái chuyeån laø gì? Ñaùp: Laø taùnh khoâng thaønh töïu, voâ kyù khoâng aån moät, laø thuoäc veà taâm baát töông öng haønh aám. Ñoái vôùi phaùp nhö theá, nhö noùi: Caùc phaùp nhö theá v.v..., goïi laø taâm baát töông öng haønh, thoái khaùc, phaùp thoái khaùc. Thoái, laø taùnh khoâng thaønh töïu, nhö treân ñaõ noùi, phaùp thoái laø phaùp baát thieän vaø phaùp voâ kyù aån moät, cuõng nhö phaù taêng khaùc, toäi phaù taêng khaùc: Phaù taêng laø taùnh khoâng hoøa hôïp, laø voâ kyù khoâng aån moät, thuoäc veà taâm baát töông öng haønh aám, coøn toäi phaù taêng laø taêng noùi doái, thaønh töïu khoâng hoøa hôïp, hôïp vôùi ngöôøi phaù taêng taïo thaønh toäi. Thoái lui nhö theá khaùc, thoái phaùp, noùi roäng nhö treân. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu khôûi söû, hoaëc khôûi trieàn hieän ôû tröôùc laø taùnh thoái lui. Neáu vaäy, thì taùnh cuûa phaùp thoái laø nhieãm oâ. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu phaùp thuaän theo phaùp thoái laø taùnh thoái chuyeån. Neáu raèng taát caû caùc phaùp ñeàu laø taùnh thoái. Vì sao? Vì taát caû ñeàu thuaän theo taùnh thoái chuyeån. Toân giaû Phuø-ñaø-ñeà-baø noùi lôøi: Söï thoái lui khoâng coù theå taùnh. Vì sao? Vì haønh giaû voán coù caùc coâng ñöùc toát ñeïp nhö theá, ñoái vôùi phaùp kia luøi maát, ñoïa laïc. Nhö ngöôøi bò giaëc cöôùp taøi vaät, coù ngöôøi hoûi: OÂng maát taøi vaät, theå taùnh cuûa chuùng laø gì? Ngöôøi kia ñaùp: Khoâng coù theå taùnh. Voán coù taøi vaät, bò giaëc cöôùp maát ñaâu coù taùnh gì? Cuõng nhö coù ngöôøi bò cöôùp maát chieác aùo. Ngöôøi khaùc hoûi: Nay oâng maát aùo, theå taùnh cuûa noù laø gì? Ngöôøi kia ñaùp: Khoâng coù theå taùnh. Vì sao? Vì toâi voán coù chieác aùo aáy, bò ngöôøi cöôùp maát ñaâu coù taùnh gì? Gioáng nhö coù moät ngöôøi xeù raùch aùo mình. Ngöôøi khaùc hoûi: Nay aùo cuûa oâng ñaõ raùch, theå taùnh cuûa noù laø gì? Ngöôøi kia ñaùp: Khoâng coù theå taùnh. Vì sao? Vì chieác aùo voán laø nguyeân veïn, ngöôøi khaùc xeù raùch ñaâu coù

taùnh gì? Söï thoái lui kia cuõng gioáng nhö theá. Lôøi bình: Neân noùi nhö treân: Theå taùnh cuûa söï thoái lui laø taùnh khoâng thaønh töïu, cho ñeán noùi roäng. Hoûi: Bò thoái lui roài, phieàn naõo môùi hieän ôû tröôùc, hay phieàn naõo hieän ôû tröôùc roài môùi thoái lui? Neáu phieàn naõo hieän ôû tröôùc roài thoái lui, thì theo thuyeát cuûa phaùi Ba-giaø-la-na noùi laøm sao hieåu ñöôïc? Nhö noùi: Vì ba vieäc neân khôûi kieát duïc aùi: 1. Khoâng döùt, khoâng bieát söû duïc aùi. 2. Khôûi coâng cuï duïc aùi hieän ôû tröôùc. 3. Khoâng chaùnh quaùn. Neáu phieàn naõo hieän ôû tröôùc, roài lui suït thì kinh naày laøm sao hieåu ñöôïc? Nhö noùi: Coù naêm nhaân duyeân khieán

A-la-haùn thôøi giaûi thoaùt thoái lui. Neáu phieàn naõo hieän ôû tröôùc roài thoái lui, thì thuyeát trong kieàn-ñoä Ñònh, laøm sao hieåu ñöôïc? Nhö noùi: Do taâm cuûa Phi hoïc Phi Voâ hoïc thoái lui, sinh ñaéc phaùp Höõu hoïc. Theá naøo laø A-la-haùn khôûi taâm phieàn naõo hieän ôû tröôùc? Vôùi taâm naøo theo thöù lôùp khôûi taâm phieàn naõo? Neáu ngay khi thoái lui roài, khôûi phieàn naõo, thì thuyeát maø luaän Thi Thieát noùi, laøm sao hieåu ñöôïc? Nhö noùi: Coù khi taâm xa, coù khi taâm ngang böôùng, vì xa, vì ngang böôùng, neân hoaëc coù luùc khôûi ba trieàn coõi Voâ saéc hieän ôû tröôùc, nghóa laø aùi, maïn, voâ minh, nhöng thöôøng khôûi trieàn maïn. Neáu ngöôøi kia khôûi ba trieàn ôû coõi Voâ saéc, moãi moãi hieän ôû tröôùc thì ngöôøi ñoù seõ ñöôïc goïi laø duïc ôû coõi Voâ saéc ñaõ heát, thoái lui, truï trong duïc heát coõi Saéc, vôùi Kinh Thöùc Thaân noùi, laøm sao hieåu ñöôïc ? gioáng nhö coù moät ngöôøi khôûi taâm nhieãm oâ coõi Voâ saéc, hieän ôû tröôùc, vaøo luùc aáy goïi laø xaû caên thieän naøo? Caên thieän naøo noái tieáp nhau? Ñaùp: Xaû caên thieän Voâ hoïc, caên thieän Höõu hoïc noái tieáp nhau, thoái lui taâm Voâ hoïc, truï ôû taâm Höõu hoïc. Vôùi thuyeát cuûa phaùi Ba-giaø-la-na noùi laøm sao hieåu ñöôïc? Nhö noùi: Theá naøo laø phaùp thoái? Phaùp baát thieän, voâ kyù aån moät truï ôû taâm naøo? Khôûi phieàn naõo hieän ôû tröôùc? Ñaùp: Neân luaän nhö vaày: Hoaëc coù thuyeát noùi: Khôûi phieàn naõo hieän ôû tröôùc, thoái lui. Cuõng theá, ñoái vôùi thuyeát sau, kheùo hieåu, coøn thuyeát cuûa phaùi Ba- giaø-la-na laøm sao thoâng qua ñöôïc? Ñaùp: Ñaây laø noùi ngöôøi khoâng döùt phieàn naõo, hoaëc coù ngöôøi ñaõ döùt phieàn naõo khôûi phieàn naõo hieän ôû tröôùc, hoaëc coù ngöôøi chöa döùt phieàn naõo maø khôûi phieàn naõo hieän ôû tröôùc. Trong ñaây noùi phieàn naõo chöa döùt, hieän ôû tröôùc nghóa laø hoaëc coù taâm nhieãm oâ, theo thöù lôùp khôûi phieàn naõo

hieän ôû tröôùc. Thöù lôùp, nghóa laø hoaëc coù ngöôøi taâm nhieãm oâ theo thöù lôùp khôûi, phieàn naõo hieän ôû tröôùc, hoaëc coù ngöôøi khoâng khoâng coù taâm nhieãm oâ theo thöù lôùp khôûi, phieàn naõo hieän ôû tröôùc. Trong ñaây noùi ngöôøi coù taâm nhieãm oâ theo thöù lôùp khôûi phieàn naõo hieän ôû tröôùc. Hoaëc coù ngöôøi lui suït, phieàn naõo hieän ôû tröôùc, hoaëc coù ngöôøi khoâng lui suït, phieàn naõo hieän ôû tröôùc. Trong ñaây noùi ngöôøi khoâng lui suït, phieàn naõo hieän ôû tröôùc. Laïi nöõa, trong ñaây noùi ngöôøi coù theå khôûi ñaày ñuû phieàn naõo, vì ba vieäc, neân chuùng sinh khôûi phieàn naõo: 1. Do naêng löïc cuûa nhaân. 2. Do naêng löïc caûnh giôùi. 3. Do naêng löïc phöông tieän. Nhö noùi: Khoâng döùt, khoâng bieát söû duïc aùi, laø noùi do naêng löïc cuûa nhaân cuûa khôûi ñuû duïc aùi hieän ôû tröôùc, laø noùi söùc cuûa caûnh giôùi. Khoâng chaùnh quan laø noùi naêng löïc phöông tieän. Laïi nöõa, vì khoâng ñoàng vôùi ngoaïi ñaïo, neân noùi raèng. Ngoaïi ñaïo noùi: Vì caûnh giôùi neân phieàn naõo sinh ra, neáu caûnh giôùi hoaïi, thì seõ khoâng coù phieàn naõo. Vì ngaên chaäm yù nhö theá, neân Toân giaû kia noùi vì khoâng chaùnh quaùn, neân phieàn naõo sinh. Vôùi kinh Phaät noùi, laøm sao hieåu, nhö kinh noùi: Coù naêm nhaân duyeân, A-la-haùn thôøi giaûi thoaùt thoái lui? Ñaùp: Trong ñaây noùi thoái lui ñuû, goïi laø thoái, kinh khaùc cuõng noùi: Vì phaùp khaùc ñuû, neân goïi laø phaùp khaùc. ÔÛ ñaây cuõng gioáng theá, vì thoái lui ñuû, neân goïi

laø thoái phaùp. Hoûi: Theo thuyeát cuûa Kieàn-ñoä Ñònh noùi laøm sao hieåu? Ñaùp: Trong ñaây noùi caên thoái lui, khoâng noùi quaû thoái lui, sao A- la- haùn laïi khôûi taâm phieàn naõo? Ñaùp: A-la-haùn khôûi phieàn naõo hieän ôû tröôùc, neáu khôûi phieàn naõo hieän ôû tröôùc, thì seõ chaúng phaûi A-la-haùn, nhö ngöôøi phaøm phu khôûi phaùp voâ laäu hieän ôû tröôùc. Neáu ñaõ khôûi phaùp voâ laäu hieän ôû tröôùc, thì seõ chaúng phaûi phaøm phu. Ngöôøi Höõu hoïc khôûi phaùp Voâ hoïc hieän ôû tröôùc khoâng khôûi phaùp Voâ hoïc hieän ôû tröôùc thì seõ chaúng phaûi ngöôøi Höõu hoïc. Hoûi: Nhöõng taâm naøo theo thöù lôùp khôûi taâm phieàn naõo hieän ôû tröôùc? Ñaùp: Roát raùo lìa duïc cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, laïi khôûi kieát cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù kia, theo thöù lôùp, sinh sau taâm thieän. Neáu chaúng phaûi ngöôøi roát raùo lìa duïc, khôûi kieát cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù thoái lui. Theo thöù lôùp cuûa xöù kia, hoaëc khôûi taâm thieän, hoaëc khôûi taâm

nhieãm oâ, cho ñeán lìa duïc cuûa Sô thieàn, noùi cuõng nhö theá. Khi döùt haún duïc coõi Duïc, thoái lui, hai thöù taâm theo thöù lôùp sinh phieàn naõo, ñoù laø taâm thieän, taâm voâ kyù khoâng aån moät. Neáu khoâng ñeàu lìa duïc coõi Duïc, thì ba thöù taâm seõ theo thöù lôùp sinh phieàn naõo, nghóa laø taâm thieän, nhieãm oâ, voâ kyù khoâng aån moät. Laïi coù thuyeát noùi: thoái lui roài, phieàn naõo hieän ôû tröôùc. Thuyeát tröôùc ñaõ noùi, kheùo hieåu, vôùi Luaän Thi Thieát, luaän Thöùc Thaân noùi, laøm sao thoâng qua? Ñaùp: Thuyeát aáy khoâng bieát, khoâng giaùc, neân noùi raèng: Tröôùc, thoái lui, khoâng bieát, khoâng roõ, sau, luùc phieàn naõo khôûi, môùi bieát, môùi toû. Nay ta thoái lui, cuõng nhö Tyø-kheo tuïng boán boä A-haøm, vì khoâng phuùng tuïng, neân bò queân maát, ñeàu khoâng bieát roõ. Veà sau, tuïng khoâng ñöôïc, môùi bieát mình ñaõ queân, luùc chaúng tuïng, thì tröôùc ñoù ñaõ queân. Söï thoái lui kia cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Vôùi kinh Ba-giaø-na noùi, laøm sao hieåu ñöôïc? Ñaùp: Thuyeát naày gaây toån giaûm phaùp thieän, xa caùch phaùp thieän. Neáu khi phieàn naõo thöôøng hieän ôû tröôùc, xa caùch phaùp thieän, truï ôû taâm naøo khôûi phieàn naõo hieän ôû tröôùc? Ñaùp: Truï ôû taâm voâ kyù khoâng aån moät, hoaëc oai nghi, hoaëc coâng xaûo, chaúng phaûi taâm baùo. Vì sao? Vì taâm baùo yeáu keùm. Hoûi: Coù phaûi vì taâm yeáu keùm, neân khoâng theå thuaän theo phaùp thoái chaêng? Ñaùp: Taâm ôû trong phaàn xuaát ly thì yeáu keùm, taâm trong phaàn phieàn naõo raát laãy löøng, luùc aáy bò thoái lui taâm baùo. ÔÛ trong hai thöù taâm, ñeàu yeáu keùm. Lôøi bình: Truï trong oai nghi, coâng xaûo, taâm baùo ñeàu thoái lui, nghóa laø taâm voâ kyù khoâng aån moät coõi Duïc, trôû ngaïi vôùi taâm phieàn naõo cuûa ba coõi. Taâm baùo kia, neáu luùc hieän ôû tröôùc phieàn naõo cuûa ba coõi khoâng hieän ôû tröôùc maø thoái lui. Hoaëc trôû ngaïi vôùi phieàn naõo coõi Duïc, coõi Saéc, khoâng trôû ngaïi vôùi phieàn naõo coõi Voâ saéc. Taâm baùo kia, neáu luùc hieän ôû tröôùc, thì phieàn naõo coõi Duïc, coõi Saéc seõ khoâng ñöôïc hieän ôû tröôùc. Neáu thoái lui thì seõ khôûi phieàn naõo coõi Voâ saéc hieän ôû tröôùc. Hoaëc coù trôû ngaïi vôùi phieàn naõo coõi Duïc, khoâng trôû ngaïi vôùi phieàn naõo coõi Saéc, coõi Voâ saéc. Neáu taâm baùo kia hieän ôû tröôùc, phieàn naõo coõi Duïc khoâng hieän ôû tröôùc thoái lui. Neáu thoái lui thì seõ khôûi phieàn

naõo coõi Saéc, coõi Voâ saéc laø thoái lui. Hoaëc coù khi khoâng trôû ngaïi vôùi phieàn naõo cuûa ba coõi. Neáu taâm kia luùc hieän ôû tröôùc thì phieàn naõo cuûa ba coõi seõ xoay vaàn hieän ôû tröôùc. Neáu khoâng ñöôïc thieàn tònh, ñöôïc Voâ saéc tònh, nghóa laø haïnh hieän tieàn ñöôïc.

Ngöôøi kia khoâng theå do phieàn naõo coõi Saéc, coõi Voâ saéc hieän ôû tröôùc maø thoái lui. Neáu ñöôïc thieàn tònh, thì chöùng ñaéc, nghóa laø ñaéc cuûa haïnh hieän tieàn, khoâng ñöôïc ñònh cuûa tònh Voâ saéc. Ngöôøi kia khoâng theå khôûi phieàn naõo, roài thoái lui. Neáu ñöôïc thieàn tònh Voâ saéc maø ñöôïc, nghóa laø haønh hieän tieàn ñöôïc. Neáu thoái lui thì coù theå khôûi leân phieàn naõo cuûa ba coõi xoay vaàn hieän ôû tröôùc. Hoûi: Khi thoái lui laø vì truï ôû yù ñòa maø thoái lui hay truï ôû naêm thöùc thaân maø thoái lui? Ñaùp: Truï ôû yù ñòa thoái lui, chaúng phaûi naêm thöùc thaân. Hoûi: Neáu truï nôi yù ñòa, chaúng phaûi naêm thöùc thaân, thì nhaân duyeân cuûa vua Öu-ñaø-dieân laøm sao hieåu ñöôïc? Nghe noùi: vua Öu-ñaø-dieân ñem caùc cung nöõ ñeán khu röøng nuùi Xuaát-ñoäc-ba-ñaø, khoâng coù ngöôøi nam, hoaøn toaøn laø ngöôøi nöõ, naêm thöù nhaïc töï vui chôi. Tieáng noùi cuûa caùc cung nöõ raát trong treûo, dòu daøng ñaùng yeâu. Khi vua cho ñoát caùc thöù danh höông, hoaëc coù caùc theå nöõ khoûa thaân ñöùng muùa. Baáy giôø, coù naêm traêm vò tieân, duøng söùc thaàn tuùc bay leân hö khoâng. Khi ngang qua choã ñoù, caùc vò tieân nhìn thaáy saéc ñeïp, tai nghe tieáng, muõi ngöûi höông thôm, beøn maát thaàn tuùc, gioáng nhö chim khoâng caùnh, rôi xuoáng giöõa khu röøng aáy. Nhaø vua thaáy hoï ñuùng luùc naày, beøn hoûi: Caùc oâng laø ai? Caùc vò tieân ñaùp: Chuùng toâi laø vò tieân. Nhaø vua laïi hoûi: Chö Hieàn! Caùc vò ñaõ ñöôïc ñònh Phi töôûng Phi phi töôûng xöù chöa? Ñaùp: Chöa ñöôïc. Cho ñeán hoûi: Caùc vò ñaõ ñöôïc Sô thieàn chaêng? Ñaùp: Töøng ñöôïc maø nay ñaõ maát roài. Luùc ñoù, nhaø vua noåi côn giaän döõ, noùi: Caùc oâng coù duïc voïng, vì nhìn thaáy caùc cung phi, theå nöõ cuûa ta, neân môùi phaïm loãi ñoù, beøn ruùt göôm beùn chaët ñöùt heát tay, chaân cuûa naêm traêm vò tieân. Caùc vò tieân kia, hoaëc coù ngöôøi truï ôû nhaõn thöùc maø thoái lui, hoaëc coù ngöôøi truï ôû nhó thöùc thoái lui, hoaëc coù ngöôøi truï ôû tyû thöùc maø thoái lui. Vôùi nhaân duyeân cuûa Öu-ñaø-la-ma-töûù, laøm sao hieåu ñöôïc? Nghe noùi Öu-ñaø-la-ma-töû ñöôïc moät vò vua thöôøng boá thí thöùc aên. Moãi khi ñeán giôø, oâng ta duøng söùc thaàn tuùc, gioáng nhö chim nhaïn ñaàu ñaøn bay treân hö khoâng ñeán cung vua. Baáy giôøù nhaø vua lieàn ñeán tröôùc oâng, ñích thaân ñoùn röôùc, oâm laáy vò tieân ñöa ngoài treân giöôøng vaøng, daâng leân cuùng döôøng caùc thöùc aên maø caùc vò tieân thöôøng duøng. Vò tieân aên xong, röûa baùt, suùc mieäng, noùi keä chuù nguyeän, roài bay leân hö khoâng

maø ñi. Thôøi gian sau, vò vua naày vì vieäc nöôùc phaûi ñeán nôi khaùc, nghó raèng: Neáu ta ñi roài, seõ khoâng coù ngöôøi naøo giuùp vieäc thöôøng cung caáp thöùc aên cho vò tieân! Vò tieân vôùi taùnh voäi vaõ, coù theå noåi côn giaän roài nguyeàn ruûa, khieán ta hoaëc seõ maát ngoâi vua, hoaëc seõ caét ñöùt maïng soáng cuûa ta, beøn hoûi coâng chuùa: Neáu vò tieân ñeán, nhö cung caùch thöôøng cuûa traãm ñoái vôùi vò aáy, con coù theå cuùng döôøng ñöôïc khoâng? Coâng chuùa taâu: Muoân taâu phuï vöông! Con laøm ñöôïc! Luùc aáy nhaø vua laïi ra leänh cho caùc theå nöõ phaûi taän

taâm laøm vieäc cuùng döôøng cho vò tieân, sau ñoù môùi ñi kinh lyù vieäc nöôùc. Hoâm sau, ñuùng vaøo giôø aên, vò tieân töø treân khoâng bay ñeán. Luùc aáy, Coâng chuùa thöïc hieän ñuùng nhö cung caùch phu vöông ñaõ daën, ñích thaân ñoùn röôùc, oâm laáy vò tieân ñaët ngoài treân giöôøng vaøng. Thaân theå coâng chuùa raát meàm maïi, vò tieân tuy ñaõ lìa duïc, nhöng vaãn coøn moûng, ít, neân khi xuùc chaïm thaân ngöôøi nöõ, lieàn thoái maát thaàn tuùc. Sau khi aên xong, röûa baùt, suùc mieäng ñoïc keä chuù nguyeän ñònh bay leân hö khoâng, nhöngø khoâng theå ñöôïc. Phía sau cung vua coù khu vöôøn, vò tieân lieàn ñi vaøo ñoù, ñònh tu thaàn tuùc nhöng tai vaãn nghe tieáng raàm raäp cuûa voi, ngöïa, xa giaù neân tu khoâng ñöôïc. Khi ñoù, ngöôøi daân trong thaønh thöôøng nghó: Neáu khieán cho vò ñaïi tieân kia ñi treân ñaát, taát chuùng ta seõ ñöôïc gaàn leã döôùi chaân. Vò tieân voán thoâng minh trí tueä kheùo bieát phöông tieän, beøn noùi vôùi coâng chuùa: Naøng haõy baùo cho caùc ngöôøi ngöôøi daân trong thaønh ñöôïc bieát, hoâm nay vò ñaïi tieân seõ töø cung vua ñi boä ra. Daân chuùng haõy laøm cho xong nhöõng vieäc neân laøm. Y nhö lôøi vò tieân daïy, coâng chuùa lieàn baùo cho daân chuùng trong thaønh bieát. Baáy giôø, daân chuùng lo queùt doïn saïch seõ raùc röôõi ôû caùc con ñöôøng chính daãn ñeán thaønh, treo caùc phöôùn, loïng, ñoát caùc thöù danh höông, raûi caùc thöù hoa, trang hoaøng ñeïp ñeõ gioáng nhö thaønh trôøi. Luùc aáy vò tieân töø cung vua ñi boä ra khoûi thaønh khoâng xa thì reõ vaøo röøng caây, ñònh tu thaàn tuùc. Nghe tieáng chim hoùt, tu khoâng theå ñöôïc, beøn boû röøng caây, laïi beân bôø soâng, duøng caùch xöa ñeå tu thaàn tuùc. Laïi nghe tieáng caù toâm ñoäng maïnh trong nöôùc neân cuõng tu khoâng ñöôïc, môùi ñi daàn leân nuùi, nghó raèng: Sôû dó hieän nay ta maát heát phaùp thieän ñeàu do chuùng sinh. Thoâng thöôøng caùc phaùp thieän, caùc haïnh tònh, haïnh khoå ta ñaõ coù ñöôïc khieán ta seõ laøm ñuû caùc loaøi chuùng sinh nhö theá ñeå laøm haïi moïi loaøi ôû nöôùc, ñi treân ñaát lieàn, hoaëc bay treân hö khoâng, hoaëc chuùng sanh soáng döôùi nöôùc taát caû ñeàu khoâng thoaùt khoûi tay ta. Phaùt ra lôøi theà ñoäc aùc naày xong, lieàn lìa duïc

cuûa taùm ñòa, sinh leân coõi Höõu Ñaûnh cuûa xöù Phi töôûng Phi phi töôûng, môû cöûa cam loä ôû ngoaøi ruoäng vaéng laëng, suoát trong taùm vaïn kieáp ôû trong caûnh tòch tónh an vui. Khi nghieäp baùo heát, trôû laïi sinh vaøo choán A-lan- nhaõ Ñaøm-ma trong röøng caây Ñaùp-ba naày, laøm choàn coù caùnh, thaân cao naêm möôi do-tuaàn, hai caùnh moãi beân ñeàu roäng naêm möôi do-tuaàn, thaân daøi ñeán moät traêm naêm möôi do-tuaàn. Vò tieân kia ñaõ duøng thaân khoảng loà aáy saùt haïi taát caû chuùng sinh bay treân hö khoâng, soáng döôùi nöôùc, ñi treân ñaát lieàn khoâng chuùng sinh naøo thoaùt khoûi tai hoïa. Sau khi cheát ñoïa vaøo ñòa nguïc A-tyø! Luùc truï ôû thaân thöùc nhö theá v.v... roài thoái lui. Vôùi nhaân duyeân cuûa Ñeá - thích, laøm sao hieåu ñöôïc? Nghe noùi luùc Phaät chöa xuaát theá, Ñeá-thích thöôøng ñi ñeán choã vò tieân Ñeà Ba Dieân Na ñeå nghe phaùp. Sau ñoù Ñeá-thích cöôõi xe trang hoaøng baèng caùc thöù baùu, ñònh ñeán choã vò tieân, khi ñoù nöõ A-tu-la vôï cuûa Ñeá-thích laø phu nhaân Xaù- Chi nghó raèng: “Nay Ñeá-thích boû ta, ñònh ñeán vôùi caùc theå nöõ khaùc”, nghó nhö vaäy roài voäi giaáu hình mình böôùc leân xe. Ñeá-thích khoâng hay bieát vaãn cho xe ñi ñeán choã vò tieân.

Chöøng ngoaûnh laïi môùi thaáy Xaù-chi, lieàn hoûi: Taïi sao khanh laïi ñeán ñaây? Nay vò tieân khoâng muoán nhìn thaáy ngöôøi nöõ, vaäy khanh neân veà cung. Baáy giôø Xaù-chi khoâng muoán trôû laïi, Ñeá-thích beøn duøng coâïng hoa sen ñaùnh, Xaù-chi duøng tieáng noùi dòu daøng eâm aùi cuûa ngöôøi nöõ ñeåø töø taï Ñeá-thích. Vò tieân nghe lieàn khôûi taâm aùi duïc nhö theá maø hieän ra tröôùc maët, khieán buùi toùc cuûa oâng ta lieàn rôùt xuoáng ñaát. Truï ôû nhó thöùc nhö theá v.v... maø thoái lui. Neáu truï ôû yù thöùc, khoâng truï nôi naêm thöùc maø thoái lui, vôùi caùc nhaân duyeân nhö theá v.v..., laøm sao hieåu ñöôïc? Ñaùp: Caùc thuyeát noùi nhö vaäy v.v... ñeàu tröôùc döïa vaøo naêm thöùc sinh ra yù thöùc, sau ñoù môùi thoái lui. Toân giaû taêng-giaø-baø-tu ñaõ noùi raèng: Truï ôû naêm thöùc thaân cuõng thoái lui. Vì sao? Vì maét thaáy saéc, coù theå sinh phieàn naõo, cho ñeán thaân xuùc chaïm söï xuùc chaïm aáy coù theå sinh ra phieàn naõo. Vì söï ñoái trò cuûa vò tieân kia yeáu keùm, neân heã maét vöøa nhìn thaáy saéc laø thoái lui ngay, cho ñeán thaân xuùc chaïm, xuùc chaïm lieàn thoái lui. Lôøi bình: Neân noùi raèng: Truï ôû yù ñòa thoái lui, khoâng truï ôû saùu thöùc. Vì sao? Vì yù ñòa coù saùu vieäc khoâng chung cho naêm thöùc: 1. Thoái chuyeån. 2. Lìa duïc. 3. Cheát. 4. Sinh.

5. Döùt caên thieän. 6. Laïi khieán cho noái tieáp.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.